

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVIII підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

24 лютого 2026

Київ 2026

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. Т.В. МАРЕНИ, Київ: МДУ, 2026. с. 350

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 9 від 25 лютого 2026 року)

Редакційна колегія:

Голова Марена Т.В., в.о. ректора МДУ, кандидат економічних наук, доцент;

Члени редколегії Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Демидова Ю.О., проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Калініна С. П., доктор економічних наук, професор;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Марена Т.В., кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Мельничук І. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Пирлік Н. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 24 лютого 2026 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методик викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

© Маріупольський державний університет, 2026

**СЕКЦІЯ
«ТРУДОРЕСУРСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ
В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ»**

Калініна Світлана,
доктор економічних наук, професор,
декан економіко-правового факультету,
Маріупольський державний університет

РОЛЬ МІГРАЦІЇ В СИСТЕМІ ТРУДОРЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРАЇН

Питання трудоворесурсного забезпечення на сьогодні визначають успішність економічного розвитку країн, місце останніх в системі світового поділу праці. Сучасний етап світогосподарського розвитку характеризується комплексними трансформаціями глобального трудоворесурсного простору: в умовах глобальних трудоворесурсних асиметрій міграційні переміщення перетворюються на вагомий чинник трудоворесурсного забезпечення, зумовлюючи провідну роль економічних важелів в системі міжнародної міграції.

Міжнародна міграція є інтегральною характеристикою глобального розвитку. За умови дієвого регулювання міграція може здійснювати значний внесок у скорочення бідності, а також покращення рівня життя як у країнах походження, так і країнах призначення мігрантів. В той же час, за наявності неефективного управління міграційними процесами, міжнародна міграція може призвести до прямих трудоворесурсних втрат в країнах походження мігрантів [1, с. 12].

Міграційна політика країн в частині імміграції, як правило, є реакцією на потреби національних ринків праці (домінантну частину міграційних переміщень становить трудова міграція), і спрямована на досягнення кількісних показників та якісних параметрів залучення іноземної робочої сили. Особливо актуальним це є для країн, в яких вичерпано власний демографічний бонус.

Так, залучення іноземної кваліфікованої робочої сили не лише перетворюється на важіль стратегічного розвитку національних економік, а й утворює новітній міграційний феномен, який демонструють країни постійної імміграції – США, Канада, Австралія, Нова

Зеландія [2], – стратегії економічного розвитку яких містять потужні заходи імміграційної політики. Формування преференцій в рамках імміграційної політики відбувається відповідно до запитів ринку праці.

Вивчення досвіду країн постійної імміграції в частині формування міграційної політики є особливо важливим для України в контексті вирішення питань трудовересурсного забезпечення на етапі поствоєнного відновлення, завчасного формування необхідного регуляторного базису і відповідних рамкових умов щодо залучення іноземних працівників.

Література

1. Стаканов Р.Д. Особливості міграційної політики розвинених країн світу в XXI ст. *Інвестиції: практика та досвід*. № 15. 2014. С. 11-15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15_2014/4.pdf (дата звернення: 27.12.2025)
2. Аналіз міграційної політики держав: орієнтири для України: аналіт. дослідження в рамках проекту «Візія – 2033: «Збереження і розвиток трудових ресурсів України в найближче десятиліття» / С. П. Калініна С. П. Ланська, В. В. Подунай. Київ, 2024. 157 с. URL: <http://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6122> (дата звернення: 27.12.2025)

Ланська Світлана,
кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки праці
Маріупольський державний університет

АКТУАЛІЗАЦІЯ ВИМОГ ДО ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗМІН

Сучасний етап розвитку глобальної економіки характеризується стрімкою динамікою змін, що зумовлює фундаментальну трансформацію вимог до людського капіталу, зміщуючи фокус із вузькоспеціалізованих знань на когнітивну гнучкість і здатність до безперервного навчання.

Згідно з даними звіту Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ), до 2030 р. трансформації зазнають близько 39% ключових навичок працівників. Хоча порівняно з 2023 р. цей показник дещо знизився (попередній прогноз становив 44%) [1, с. 32], інтенсивність змін залишається високою, що свідчить про триваючий процес адаптації бізнесу до нових